

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir :

"3986 sayılı Yasa'nın 5. ve 6 ncı maddelerinde net aktif vergisinin net aktif veya gayrisafi hasılat üzerinden hesaplanması ve bunlardan fazla olanının ödenmesi öngörülmektedir.

Bu hükümlere göre net aktif vergisinde gayrisafi hasılat, mali gücün saptanmasında diğer bir temel ölçü olarak alınmıştır. Anayasa'nın 73. maddesindeki verginin adaletli ve dengeli dağılımı ve mali güce göre ödenmesi ilkesi gereği gayrisafi hasılat ölçütünün değerlendirilebilmesi için "Gayrisafi Hasılat"ın değişik iş alanlarında faaliyet gösteren Gelir ve Kurumlar Vergisi mükellefleri yönünden irdelenmesi gerekir.

Gayrisafi hasılatın sanayi, ticaret ve mali alanlarda faaliyet gösteren yükümlüler yönünden anlamı değişiktir. Üretilen malın türü, iç ve dış rekabet ortamı, kullanılan teknolojinin farklılığı bazı malların yasal veya fiili tekele tabi olup olmaması gibi sebeplerle "Gayrisafi Hasılat" yükümlülerinin mali gücünü tam olarak yansıtmamaktadır.

Ekonominin değişik ya da benzer kesimlerinde faaliyet gösterip de aynı gayrisafi hasılatı sahip olan yükümlülerin mali güçleri de aynı olmayabilir.

Bu itibarla yükümlülerin 1993 yılı hesap dönemindeki gayrisafi hasılatlarının verginin konusu, matrahının belirlenmesinde esas alınması Anayasa'nın 73. maddesindeki verginin herkesin mali gücüne göre alınması ilkesine aykırı olmakta ve bu durum net aktif vergisinin konusunu matrahının gayrisafi hasılat olarak belirlendiği 5 ve 6 ncı maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu sonucunu vermektedir.

Yine anılan bu madde hükümlerinde bu verginin matrahının belirlenmesinde gayrisafi hasılatı esas alan kurallar Türkiye Cumhuriyeti'ni bir hukuk devleti olarak da niteleyen 2. maddesine de aykırılık oluşturduğundan net aktif vergisinin matrahını gayrisafi hasılat esasına göre saptayan kuralların bu nedenle de Anayasa'ya aykırı olduğu açıktır.

Bu sebeplerden ve 4.5.1994 günlü ve 3986 sayılı Kanun'un 5. ve 6. maddelerinin Anayasa'nın 2. ve 73. maddelerine aykırı olduğu sonucuna varıldığından, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesi uyarınca itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına ve anılan Yasa maddesinde belirtilen belgelerin tasdikli örneklerinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine ve Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin bu konuda vereceği karara kadar davanın geri bırakılmasına 12.6.1997 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."